

MATERIAŁY RÓŻNE

Rocznik Ostrowski 2025, nr 11, Ostrów Mazowiecka 2025, s. 187-194

www.ludziezpasja.org

Joanna Duda

Pielęgnowanie tradycji w Publicznej Szkole Podstawowej im. Marii Dąbrowskiej w Dudach

I. O szkole w Dudach

Publiczna Szkoła Podstawowa im. M. Dąbrowskiej w Dudach to mała wiejska szkoła położona w malowniczym, bezpiecznym, zacisznym zakątku gminy Ostrów Mazowiecka, w otoczeniu lasów Puszczy Białej. Jest to obwodowa szkoła 8-klasowa z oddziałem przedszkolnym. Uczęszczają do niej dzieci z okolicznych wsi: Dud, Kacpur, Kuskowizny, Starej Grabownicy i Nowej Grabownicy. Wielu rodziców, którzy uczyli się w tej placówce, a obecnie mieszkają w Ostrowi Mazowieckiej, dowożą swoje dzieci do naszej „zielonej leśniczówki”, co jest dowodem na to, że cenią jej działalność.

Ryc. 1. Publiczna Szkoła Podstawowa im. Marii Dąbrowskiej w Dudach

Szkoła dysponuje dobrze wykwalifikowaną kadrą pedagogiczną, która stanowi aktywny i twórczy zespół. Wszyscy włączają się w procesy reformy oświaty, zdobywają kolejne stopnie awansu zawodowego i promują placówkę jak najlepiej potrafią. Większość kadry to nauczyciele dyplomowani, jeden nauczyciel to dr chemii.

Budynek szkolny wybudowano z drzewa ręcznie ciosanego w latach trzydziestych XX wieku. Pod koniec lat dziewięćdziesiątych dobudowano część budynku, dzięki czemu szkoła zyskała dodatkowe sale lekcyjne, sanitariaty oraz dużą salę, w której odbywają się uroczystości szkolne.

Obecna dyrektor Mariola Kukuć jest bardzo zaangażowana w rozwój placówki. Dzięki jej staraniom wyremontowano pracownię informatyczną, zmieniono wystrój tablic upamiętniających ważne wydarzenia z życia szkoły, zainstalowano tablice multimedialne. Powstało boisko

„Orlik”, urządzono siłownię zewnętrzną, ścieżkę sensoryczną, ścieżkę ekologiczną, jest stół zewnętrzny do tenisa stołowego. Na remont czeka scena na placu szkolnym, gdzie w otoczeniu zieleni odbywają się różne uroczystości.

Otoczenie szkoły tworzy swoisty i piękny klimat do nauki i rozwoju dydaktyczno-wychowawczo-opiekuńczego naszych uczniów.

Największym marzeniem nauczycieli i uczniów oraz rodziców jest duża sala przeznaczona na zajęcia wychowania fizycznego i nie tylko, a także zaplecze gospodarczo-gastronomiczne. Jesteśmy przekonani, że i to marzenie się spełni.

Publiczna Szkoła Podstawowa im. M. Dąbrowskiej w Dudach ma swoją misję, a także wizję, które na bieżąco realizujemy. Wszechstronna edukacja i harmonijny rozwój uczniów to pierwszoplanowe zadanie w naszej pracy dydaktyczno-wychowawczo-opiekuńczej. Priorytet naszych działań to przekazywanie wiedzy i kształcenie umiejętności, wpajanie ważnych wartości takich, jak: patriotyzm, wrażliwość społeczna, tolerancja, odpowiedzialność, poszanowanie godności drugiego człowieka.

Zawsze staramy się dobrze realizować postawione zadania. Prowadzimy zajęcia pozalekcyjne, które zapewniają uzupełnianie zdobytej wiedzy. Wyznajemy pogląd, że nauka jest procesem ciągłym. Promujemy chrześcijański system wartości.

W działalności szkoły bardzo ważna jest praca z patronem. Pamiętny dzień w historii szkoły to nadanie jej imienia i wręczenia sztandaru w dniu 13 czerwca 1992 roku. Od tej pory szkoła nosi imię polskiej pisarki Marii Dąbrowskiej, która „ukochała” sielskość i prostotę polskiej wsi.

Szkoła posiada swój sztandar i ceremoniał. Promuje swoją działalność w środowisku lokalnym i poza nim. Opiekujemy się miejscami pamięci narodowej: Pomnikiem Strzelców w Starej Grabownicy, Sosną Papieską i Dębem Pamięci na terenie szkoły.

Pełna historia szkoły opisana jest w trzyczęściowej Monografii oraz kronikach szkolnych. Działalność i życie placówki było tematem wielu prac naszych absolwentów, m.in. Joanny Dudy (obecnie polonista w kl. IV-VIII), która napisała i obroniła pracę magisterską pt. „Psychologia Barbary i Agnieszki w *Nocach i dniach* Marii Dąbrowskiej”.

Od paru lat „dobrym duchem” szkoły jest Anna Wołyniec – przewodnicząca Rady Rodziców, która dba o oprawę plastyczną uroczystości, aktywnie uczestniczy w wydarzeniach szkolnych i systematycznie współpracuje z dyrektorem oraz radą pedagogiczną.

Wszyscy tworzymy wizerunek naszej „zielonej leśniczówki”, naszego „jagodowego królestwa” i dbamy o wszechstronny rozwój uczniów.

II. Geneza i działalność Szkolnego Zespołu Ludowego „Przepióreczka”

Szkolny Zespół Ludowy „Przepióreczka” powstał z inicjatywy nieżyjącej już Ireny Dudy, polonistki, a potem dyrektora szkoły, która kochała muzykę i taniec oraz to, co jest związane z naszą słowiańszczyzną, wszak jesteśmy Słowianami i nigdy nie powinniśmy o tym zapominać.

Była to osoba o ogromnej kreatywności, żywo zainteresowana kultywowaniem lokalnych tradycji w naszej placówce. Przekonała do swojego pomysłu nauczycielkę muzyki i nauczania początkowego (obecnie na emeryturze) Wiesławę Derlatkę.

Zespół ludowy rozpoczął swoją działalność w 10. rocznicę nadania szkole imienia i wręczenia sztandaru (2002 r.). Początkowo tworzyły go dzieci z klas młodszych, a w 2003 r. oficjalnie zaczął działać pod nazwą „Przepióreczka”. Uczniowie zaczęli poznawać bogaty folklor naszej małej ojczyzny.

Jak zwykle, dużym wsparciem był i jest nadal Wójt Gminy Ostrów Mazowiecka Waldemar Brzostek, który objął patronatem działalność zespołu. Zakupiono barwne stroje ludowe, dzięki którym grupa zyskała nowy, profesjonalny wygląd, co podniosło prestiż i atrakcyjność artystyczną jej występów. Stroje te zmieniały się na przestrzeni lat, dzięki pozyskanym środkom finansowym od hojnych sponsorów.

Repertuar zespołu zmieniał się w zależności od potrzeb. Początkowo trudno było zgromadzić utwory dostosowane do umiejętności i zdolności wokalnie-tanecznych uczniów. Jednocześnie dzieci miały szansę zaprezentować się szerszej publiczności, gdyż od dwudziestu lat PSP w Dudach organizuje Gminny Festiwal Folklorystyczny.

Zespół Ludowy „Przepióreczka” ma na swoim koncie liczne występy nie tylko podczas uroczystości szkolnych (szczególnie podczas Święta Szkoły oraz Dnia Babci i Dziadka), ale uczestniczy w festiwalach organizowanych na terenie gminy Ostrów Mazowiecka, uświetnia lokalne wydarzenia, występował także w zaprzyjaźnionej Estonii.

Kontynuując działalność zespołu Wiesława Derlatka podzieliła go na dwie grupy – uczniów starszych i młodszych. O oprawę plastyczną uroczystości dbała nauczycielka nauczania początkowego i plastyki Małgorzata Kowalska-Pieczara (obecnie na emeryturze).

Występy zespołu zawsze są przyjmowane z entuzjazmem, dają radość mieszkańcom, którzy pamiętają wiele utworów z czasów swojej młodości i często nucą je wspólnie z członkami zespołu. Muzyka i tańce integrują wszystkie pokolenia, co bardzo nas cieszy.

Od roku szkolnego 2020/2021 zespołem kieruje nauczycielka nauczania początkowego i muzyki Beata Dąbkowska.

Przez krótki czas opiekę nad zespołem sprawowała Barbara Łojek – sopranistka, pasjonatka kultury ludowej, kreatywna nauczycielka (rok szk. 2022/2023).

Jesteśmy przekonani, że zespół będzie nadal rozwijał swoją działalność, a także tworzył wspaniałą atmosferę wyjątkowego miejsca, jakim jest Publiczna Szkoła Podstawowa im. M. Dąbrowskiej w Dudach.

Szkolny Zespół Ludowy „Przepióreczka” to kulturalny ambasador naszej szkoły.

III. Uroczystość 20-lecia Gminnego Festiwalu Folklorystycznego i działalności Szkolnego Zespołu Ludowego „Przepióreczka”

W dniu 25 września 2025 r. w Publicznej Szkole Podstawowej im. M. Dąbrowskiej w Dudach miała miejsce niecodzienna uroczystość – Jubileusz 20-lecia Gminnego Festiwalu Folklorystycznego pod patronatem Wójta Gminy Ostrów Mazowiecka Waldemara Brzostka.

Uczestników festiwalu oceniała komisja w składzie: Wiesława Derlatka, Bożena Jakubczyk, Remigiusz Danelczyk.

W tym roku w konkursie udział wzięli rodzice i opiekunowie uczniów, ponieważ dodano nową kategorię wiekową – osoby dorosłe.

Podczas uroczystości w bogatym i unowocześnionym repertuarze zaprezentował się nasz Szkolny Zespół Ludowy „Przepióreczka”, a także najmłodszy – przedszkolaki oraz uczniowie kl. I-III. Następnie swoje umiejętności wokalne i taneczne zaprezentowali uczniowie szkół z gminy Ostrów Mazowiecka.

Oprawę uroczystości stanowiła piękna dekoracja z wieloma ludowymi akcentami.

Obecny na uroczystości Wójt Gminy Ostrów Mazowiecka podkreślił jak ważne jest to, że kontynuujemy tradycje ludowe i przekazujemy je z pokolenia na pokolenie.

Jak zwykle ofiarni byli sponsorzy i jednocześnie przyjaciele szkoły – Państwo Siedleccy ze Starej Grabownicy i Bank Spółdzielczy w Ostrowi Mazowieckiej, którzy od lat wspierają placówkę. Na wysokości zadania stanęła także Rada Rodziców z przewodniczącą Anną Wołyniec na czele.

Do uroczystości przygotowywała się cała społeczność szkolna, ciężko pracując, aby przyjąć licznych gości i stosownie uczcić tak ważny dzień w życiu placówki.

Jubileusz to okazja do życzeń i gratulacji, które otrzymaliśmy od gości, a dają one nam poczucie, że robimy coś naprawdę ważnego i trwałego.

Ryc. 2. Dyrektor szkoły Mariola Kukuć i prowadzący uroczystość Adam Sokół

Ryc. 3. Komisja konkursowa (od lewej): Wiesława Derlatka, Remigiusz Danelczyk, Bożena Jakubczyk

Ryc. 4. Występ uczniów z oddziału przedszkolnego w PSP im. M. Dąbrowskiej w Dudach

Ryc. 5. Występ Szkolnego Zespołu Ludowego „Przepióreczka”

Ryc. 6. Występ uczniów klas I-III

Ryc. 7. Gościnny występ zespołu „Kwiaty Polskie”

Ryc. 8. Laureaci w kategorii klas I-IV

Ryc. 9. Laureaci w kategorii klas V-VIII

Ryc. 10. Laureaci w kategorii osób dorosłych

Ryc. 11. Beata Dąbkowska i Joanna Duda nauczycielki PSP im. M. Dąbrowskiej w Dudach